

اولین همایش علمی پژوهشی توسعه و ترویج فرهنگ و هنر ایران

art.confnastr.ir

تحلیلی بر زیبایی شناسی اسلیمی در معماری اسلامی

علی محمودی عالمی^{۱*}، فاطمه آریان فرد^۲

۱- استادیار گروه پژوهش هنر دانشگاه مارلیک نوشهر؛ alimahmodialami@yahoo.com

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد گروه پژوهش هنر دانشگاه مارلیک نوشهر؛ fatemeh.arianfard741@gmail.com

.....

چکیده

هنرمند ایرانی همواره در تلاش بوده است تا خود را از قید و بند طبیعت ظاهری و عینی رها کند و به ترسیم حقیقت جهان هستی بپردازد. جهان هستی برای هنرمند ایرانی مسلمان سرشار از نشانه ها و آیات خداوندی است که جز با زبان رمز و تمثیل و مدد گرفتن از قدرت خیال شناختنی و گفتنی نیست. فرهنگ و هنر اسلامی و ایرانی عالم قداست و کیفیت عارفانه و روحانی در قالب معماری رمزی مساجد و تزئینات اسلیمی و طرح‌های هندسی و ... مجال نمود یافته است. در سراسر هنر معماری، با سعی و تلاش معمار در ترسیم اشکال دایره‌ای و پیچ و تاب‌های دایره گون اسلیمی و طرح و نقش‌های تذهیب شده روبرو هستیم که باری عظیم از اسرار و رموز قدسی را از خود ساطع می‌کنند. در این پژوهش تلاش شده تا اسرار نهفته در ارتباط با نقوش اسلیمی و ترکیب‌بندی‌های مدور آن که در جای‌جای هنر اسلامی دیده می‌شود، تجزیه و تحلیل گردد. در این پژوهش با هدف تشریح و رمزگشایی از اشکال مرتبط با نقوش اسلیمی که در سرتاسر هنر اسلامی از جمله در معماری مساجد، کاخ‌ها و بناها دیده می‌شود و تبیین ارتباط عرفان اسلامی با هنر اسلامی به شیوه استنادی و میدانی مورد بررسی قرار گرفته است.

کلمات کلیدی: خطوط اسلیمی، اشکال دایره‌ای، ترکیب‌بندی، معماری، هنر اسلامی.